

PYTANIA PRAWNE DO IZBY ADMINISTRACYJNEJ, PRACY I UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH

III ZP 27/2000 Pytanie prawne Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu przedstawione do rozpoznania przez skład 3 sędziów Sądu Najwyższego:

„Czy przepisy § 11, 12, 13 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 grudnia 1974 r. w sprawie niektórych obowiązków i uprawnień pracowników zatrudnionych w zakładach służby zdrowia (Dz. U. z 1974 r. Nr 51, poz. 326 z późn. zm.) uznane za sprzeczne z Konstytucją oraz Kodeksem Pracy orzeczeniem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 17 maja 1999 r. ogłoszonym w dniu 20 maja 1999 r. (Dz. U. z 1999 r. Nr 45, poz. 458) mogą stanowić prawną podstawę rozstrzygnięcia roszczeń o wynagrodzenie za pracę za okres sprzed daty ogłoszenia orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego?”

III ZP 28/2000 Wniosek Rzecznika Praw Obywatelskich przedstawiony do rozpoznania przez skład 7 sędziów Sądu Najwyższego:

„Czy Naczelny Sąd Administracyjny jest właściwy w sprawach skarg na orzeczenia komisji dyscyplinarnych dla studentów wydawane w postępowaniu prowadzonym na podstawie przepisów ustawy z dnia 12 września 1990 r. o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 65, poz. 385 ze zm.) oraz rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 1 lipca 1991 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu postępowania dyscyplinarnego wobec studentów?”

UCHWAŁY IZBY ADMINISTRACYJNEJ, PRACY I UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH

III ZP 23/2000 - z dnia 4 października 2000 r. w składzie 3 sędziów na pytanie prawne Sądu Okręgowego – Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Szczecinie:

Przepis art. 63 ust. 3 ustawy z dnia 30 sierpnia 1996 r. o komercjalizacji i prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych (Dz. U. Nr 118, poz. 561 ze zm.) ma zastosowanie także do pracowników przedsiębiorstw państwowych, które (lub zorganizowana część ich mienia) wniesione zostały przez Skarb Państwa do spółki na podstawie ustaw obowiązujących przed wejściem w życie ustawy z dnia 13 lipca 1990 r. o prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych (Dz. U. Nr 51, poz. 298 ze zm.).

III ZP 22/2000 - z dnia 10 października 2000 r. w składzie 3 sędziów na pytanie prawne Sądu Okręgowego – Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Toruniu:

Przy ustalaniu wysokości dodatkowego wynagrodzenia rocznego wypłacanego na podstawie ustawy z dnia 12 grudnia 1997 r. o dodatkowym wynagrodzeniu rocznym dla pracowników jednostek sfery budżetowej (Dz. U. Nr 160, poz. 1080 ze zm.) nie uwzględnia się wynagrodzenia otrzymanego przez nauczyciela w czasie urlopu dla poratowania zdrowia.

III ZP 24/2000 - z dnia 10 października 2000 r. w składzie 3 sędziów na pytanie prawne Sądu Okręgowego – Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Krośnie:

Pracownikowi, który w związku z przejściem zakładu pracy na innego pracodawcę skorzystał z możliwości rozwiązania stosunku pracy bez wypowiedzenia, za siedmiodniowym uprzedzeniem (art. 23¹ § 4 k.p.), nie przysługuje odszkodowanie.

UCHWAŁY IZBY CYWILNEJ

III CZP 31/2000 - z dnia 6 października 2000 r. w składzie 7 sędziów na pytanie prawne składu 3 sędziów Sądu Najwyższego:

Postanowienie sądu drugiej instancji oddalające zażalenie na postanowienie o oddaleniu wniosku o przywrócenie terminu do zgłoszenia żądania sporządzenia uzasadnienia orzeczenia, nie jest orzeczeniem kończącym postępowanie w sprawie także wówczas, gdy wniosek ten został złożony po upływie terminu do wniesienia apelacji.

III CZP 20/2000 - z dnia 19 października 2000 r. w składzie 3 sędziów na pytanie prawne Sądu Okręgowego w Warszawie:

Odwołany członek zarządu spółdzielni nie jest zainteresowanym w rozumieniu art. 510 § 1 k.p.c. w sprawie o wpis do rejestru spółdzielni imion i nazwisk członków nowego zarządu.

ORZECZENIA TEZOWANE IZBY CYWILNEJ

III CKN 599/98 – wyrok z dnia 9 lutego 2000 r.

1. Przejęcie długu jednego z dłużników solidarnych następuje na zasadach ogólnych (art. 519 i nast. k.c.).

2. Wniosek o podział majątku wspólnego wspólników po rozwiązaniu spółki cywilnej ulega oddaleniu jako przedwczesny w razie stwierdzenia przez sąd, że wspólnicy nie zapłacili z majątku wspólnego długów spółki wobec osób trzecich.

V CKN 10/2000 – wyrok z dnia 4 kwietnia 2000 r.

Odwolanie członka zarządu spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, nie ujawnione w rejestrze handlowym, nie zwalnia go od odpowiedzialności wynikającej z art. 298 § 1 k.h. Osoba taka może jednak wyłączyć swoją odpowiedzialność wykazując okoliczności wymienione w art. 298 § 2 k.h.

I CKN 621/98 – wyrok z dnia 5 kwietnia 2000 r.

Przepis art. 6 ust. 5 ustawy z dnia 28 lipca 1990 r. o działalności ubezpieczeniowej (jedn. tekst: Dz. U. z 1996 r. Nr 11, poz. 62 ze zm.), w brzmieniu nadanym mu przez art. 1 pkt 4 ustawy z dnia 8 czerwca 1995 r. o zmianie ustawy o działalności ubezpieczeniowej, o zmianie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej – Kodeks handlowy oraz o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. Nr 96, poz. 478), wyłącza stosowanie art. 812 § 2 k.c. do ubezpieczeń dobrowolnych.

IV CKN 21/2000 – wyrok z dnia 12 kwietnia 2000 r.

W sprawie o zwrot kredytu sąd nie bada czy oczekiwanie kredytobiorcy na przyznanie mu dalszej pomocy finansowej z Funduszu Restrukturyzacji i Oddłużenia Rolnictwa jest usprawiedliwione okolicznościami sprawy.

III CZP 2/2000 – postanowienie z dnia 13 kwietnia 2000 r.

Na podstawie art. 390 § 1 k.p.c. dopuszczalne jest przedstawianie zagadnień prawnych wyłącznie „do rozstrzygnięcia”, a nie „do uzupełnienia”.

III CZ 51/2000 – postanowienie z dnia 5 maja 2000 r.

W sprawie o zmianę postanowienia o stwierdzeniu nabycia spadku pobiera się wpis stały, przewidziany dla spraw o stwierdzenie nabycia spadku.

II CKN 262/2000 – wyrok z dnia 15 maja 2000 r.

Po przekazaniu spółdzielni mieszkaniowej budynku mieszkalnego, na podstawie przepisów ustawy z dnia 12 października 1994 r. o zasadach przekazywania zakładowych budynków mieszkalnych przez przedsiębiorstwa państwowe (Dz. U. Nr 119, poz. 567 ze zm.), trwała zmiana ukształtowanego sposobu korzystania z pomieszczeń niemieszkalnych na cele mieszkaniowe może być dokonana wyłącznie na podstawie przepisów ustawy z dnia 16 września 1982 r. – Prawo spółdzielcze (jedn. tekst: Dz. U. z 1995 r. Nr 54, poz. 288 ze zm.) oraz postanowień statutu spółdzielni.

II CKN 293/2000 – wyrok z dnia 15 maja 2000 r.

Konstytucyjna zasada niedziałania prawa wstecz wyłącza, w sprawie o odszkodowanie, uwzględnienie przepisu art. 77 Konstytucji do oceny zdarzeń zaistniałych przed wejściem w życie Konstytucji, chyba że naruszenie tej zasady nie wywoła kolizji z innymi zasadami konstytucyjnymi.

IV CKN 32/2000 – wyrok z dnia 16 maja 2000 r.

Przepisy kodeksu cywilnego o bezpodstawnym wzbogaceniu mogą znaleźć zastosowanie do rozliczeń majątkowych pomiędzy osobami pozostającymi w trwałym związku faktycznym.

IV CKN 1088/2000 – wyrok z dnia 16 maja 2000 r.

1. Uchwała walnego zgromadzenia spółki akcyjnej o wyborze członków rady nadzorczej dokonany w drodze głosowania oddzielnymi grupami, stosownie do art. 412 § 1 k.h. wymaga dla swej ważności zaprotokołowania przez notariusza.

2. Mandaty wszystkich członków rady nadzorczej spółki akcyjnej wygasają przedterminowo z dniem odbycia walnego zgromadzenia, na którym wybrano w drodze głosowania oddzielnymi grupami choćby jednego członka rady nadzorczej, a nie z dniem odbycia walnego zgromadzenia, na którym miał być dokonany wybór grupami, bez względu na to, czy wyboru takiego dokonano czy też nie (art. 379 § 5 k.h.).

I CKN 724/98 – wyrok z dnia 17 maja 2000 r.

Istnieje zasadnicza różnica pomiędzy sporządzaniem dokumentów urzędowych przez organy administracyjne – muszą być one sporządzone „w zakresie ich działania”, a sporządzaniem dokumentów urzędowych przez organizacje określone w art. 244 § 2 k.p.c. – mogą je one sporządzać

jedynie „w zakresie poruczonych im przez ustawę spraw z dziedziny administracji państwowej”, a nie – jak w pierwszym przypadku – w zakresie ich działania.

III CKN 291/2000 – wyrok z dnia 18 maja 2000 r.

Prawa wynikające z samego faktu posiadania akcji (tzw. prawa wspólnicze) nie są prawami przyznanymi osobiście poszczególnym akcjonariuszom (art. 408 § 3 k.h.).

I CKN 731/98 – wyrok z dnia 26 maja 2000 r.

Powołanie się w ofercie cenowej przez Telekomunikację Polską S.A. na ustalone przez nią z mocy upoważnienia ustawowego opłaty taryfowe za świadczone usługi, nie uwalnia jej od zarzutu stosowania praktyk monopolistycznych w rozumieniu art. 5 ust. 1 pkt 1, 3 i 5 ustawy z dnia 24 lutego 1990 r. o przeciwdziałaniu praktykom monopolistycznym (jedn. tekst: Dz. U. z 1997 r. Nr 49, poz. 318 ze zm.).

III CKN 246/2000 – wyrok z dnia 29 maja 2000 r.

Umowa przeniesienia własności nieruchomości na zabezpieczenie spłaty kredytu, w której kredytodawca zobowiązał się do przeniesienia z powrotem na kredytobiorcę własności tej nieruchomości niezwłocznie po spłacie kredytu, nie jest umową o przeniesienie własności nieruchomości zawartą pod warunkiem (art. 157 § 1 k.c.).

IV CKN 36/2000 – wyrok z dnia 30 maja 2000 r.

Powództwo przeciwko notariuszowi o stwierdzenie nieważności aktu notarialnego jest niedopuszczalne.

IV CKN 41/2000 – wyrok z dnia 30 maja 2000 r.

Nie jest skuteczne oparcie kasacji na „zarzucie” naruszenia jedynie art. 233 § 1 k.p.c. i to tylko przez „nie dokonanie wszechstronnego rozważenia zebranego w sprawie materiału dowodowego”. Nie wypełnia pierwszej podstawy kasacyjnej „zarzut” naruszenia prawa materialnego oparty na własnym stanie faktycznym przyjętym przez skarżącego. Stanowi to jedynie polemikę z poczynionymi w sprawie ustaleniami.

IV CKN 898/2000 – wyrok z dnia 30 maja 2000 r.

Oświadczenie woli wyrażone w formie aktu notarialnego może być drugiej stronie złożone przez doręczenie jej pisma zawiadamiającego o istotnej treści i o formie tego oświadczenia woli.

IV CKN 1042/2000 – wyrok z dnia 30 maja 2000 r.

Respektowanie odmowy zwolnienia osoby wskazanej w charakterze świadka z obowiązku zachowania tajemnicy państwowej nie stanowi naruszenia art. 6 k.c.

I CKN 714/98 – postanowienie z dnia 31 maja 2000 r.

Jeżeli sąd drugiej instancji w okolicznościach objętych zakresem hipotezy art. 15 § 1 prawa o postępowaniu układowym otworzył postępowanie układowe, a wniosek wierzyciela o ogłoszenie upadłości oddalił, kasacja wierzyciela skarżąca to orzeczenie w części oddalającej wniosek o ogłoszenie upadłości podlega oddaleniu jako nieuzasadniona w świetle art. 15 § 2 prawa o postępowaniu układowym.

III CKN 949/2000 – postanowienie z dnia 7 czerwca 2000 r.

Uchwała rady gminy o ustaleniu granic gruntów przeznaczonych pod skoncentrowane budownictwo jednorodzinne, co do której nastąpiło stwierdzenie jej niezgodności z prawem przez Naczelny Sąd Administracyjny stosownie do art. 94 ust. 2 w zw. z art. 101 ust. 4 ustawy o samorządzie gminnym, nie stanowi przeszkody do założenia ksiąg wieczystych dla nieruchomości powstałych w wyniku przeprowadzonego scalenia i podziału gruntów (a także zamknięcie istniejących ksiąg wieczystych) oraz dokonanie w księgach wieczystych stosownych wpisów ujawniających skutki prawne tej uchwały. Znaczenie stwierdzenia niezgodności z prawem przejawia się w otwarciu drogi do dochodzenia odszkodowania przez poszkodowanych uczestników postępowania w sprawie ustalenia granic gruntów przeznaczonych pod skoncentrowane budownictwo jednorodzinne.

V CKN 60/2000 – wyrok z dnia 8 czerwca 2000 r.

Treść art. 5 k.p.c. nie nakłada na sąd powinności udzielania stronom i uczestnikom postępowania występującym w sprawie bez adwokata lub radcy prawnego wskazówek o możliwości i podstawach prawnych dochodzenia określonych roszczeń bądź to poprzez wytoczenie powództwa bądź to

poprzez zgłoszenie stosownego zarzutu, jako szczególnego środka realizacji roszczenia (np. zarzutu zatrzymania).

IV CKN 1159/2000 – wyrok z dnia 9 czerwca 2000 r.

Przepisy art. 224 § 2 i art. 225 k.c. w zakresie wymienionych w nich roszczeń wyłączają inne podstawy odpowiedzialności posiadacza wobec właściciela.

III CKN 260/2000 – wyrok z dnia 13 czerwca 2000 r.

Nie można skutecznie żądać unieważnienia małżeństwa bez uprzedniego dokonania transkrypcji zagranicznego aktu stanu cywilnego, stwierdzającego zawarcie tego małżeństwa za granicą.

I CZ 62/2000 – postanowienie z dnia 27 czerwca 2000 r.

Czasem ustania przyczyny uchybienia terminu do wniesienia kasacji przez adwokata ustanowionego z urzędu (art. 169 § 1 in fine k.p.c.) jest dzień, w którym adwokat miał rzeczywistą możliwość wniesienia kasacji, a nie dzień dowiedzenia się przez niego o wyznaczeniu go adwokatem z urzędu.

I CKN 792/98 – wyrok z dnia 27 czerwca 2000 r.

Postanowienia antymonopolowe zawarte w art. 25-28 ustawy z dnia 30 kwietnia 1993 r. o narodowych funduszach inwestycyjnych i ich prywatyzacji (Dz. U. Nr 44, poz. 202 z późn. zm.) są przepisami odrębnymi w stosunku do przepisów ustawy z dnia 24 lutego 1990 r. o przeciwdziałaniu praktykom monopolistycznym i ochronie interesów konsumentów (Dz. U. z 1999 r. Nr 52, poz. 547 ze zm.). Zgłoszenie Urzędowi Ochrony Konkurencji i Konsumentów faktu zawarcia umowy, o której mowa w art. 25 ust. 1 ustawy o narodowych funduszach inwestycyjnych i ich prywatyzacji przez fundusz, nie zwalnia z obowiązku zgłoszenia przez przedsiębiorców zamiaru łączenia przedsiębiorstw, jeżeli spełnione są przesłanki wymienione w art. 11 ust. 2 pkt 3 ustawy o przeciwdziałaniu praktykom monopolistycznym i ochronie interesów konsumentów.

I CKN 796/98 – postanowienie z dnia 27 czerwca 2000 r.

Jeżeli zasiedzenie nieruchomości przez pewien czas posiadania jej przez posiadacza samoistnego nie było – jako nieruchomości państwowej – możliwe, do okresu posiadania potrzebnego do zasiedzenia zalicza się czas posiadania sprzed wejścia w życie przepisów wyłączających zasiedzenie nieruchomości państwowych.

IV CKN 42/2000 – postanowienie z dnia 28 czerwca 2000 r.

Rozstrzygając w sprawie o otwarcie postępowania układowego, sąd nie może pomijać oceny, czy inicjatywa dłużnika jest usprawiedliwiona gospodarczo i odpowiada interesom wierzycieli w stopniu wyższym niż doprowadzenie do upadłości. IV CKN 70/2000 – wyrok z dnia 28 czerwca 2000 r. O zasadności wprowadzenia zmian do umowy, wywołanych okolicznościami wskazanymi w art. 76 ustawy z dnia 10 czerwca 1994 r. o zamówieniach publicznych (jedn. tekst: Dz. U. z 1998 r. Nr 119, poz. 773) rozstrzyga sąd w sprawie o zapłatę za roboty budowlane ustalone i wykonane w trybie zamówienia publicznego.

III CKN 268/2000 – postanowienie z dnia 30 czerwca 2000 r.

Podejmowane w ramach art. 46 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o księgach wieczystych i hipotece (Dz. U. Nr 19, poz. 147 ze zm.) badanie treści i formy dołączonej do wniosku o wpis decyzji administracyjnej nie obejmuje sprawdzenia, czy w postępowaniu administracyjnym brały udział wszystkie osoby zainteresowane jego wynikiem.

I CKN 791/2000 – wyrok z dnia 5 lipca 2000 r.

Treść art. 5 k.p.c. nie uzasadnia wniosku, iż sąd ma obowiązek poinformowania strony występującej bez adwokata o znaczeniu dowodu z badań DNA; nieudzielenie takiej informacji nie może być uznane za pozbawienie strony możliwości obrony jej praw.

V CKN 1159/2000 – postanowienie z dnia 6 lipca 2000 r.

Po wejściu w życie rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 17 czerwca 1999 r. w sprawie szczegółowego trybu doręczania pism sądowych przez pocztę w postępowaniu cywilnym (Dz. U. Nr 62, poz. 697) zachowała aktualność uchwała z dnia 10 maja 1971 r., III CZP 10/71 (OSNCP 1971, z. 11, poz. 187), według której datą doręczenia pisma sądowego – w sposób określony w art. 139 § 1 k.p.c. – jest data, w której upłynął termin do odbioru złożonego pisma w oddawczej placówce pocztowej, jeżeli przed upływem tego terminu adresat nie zgłosił się po jego odbiór.

III CKN 796/2000 – postanowienie z dnia 7 lipca 2000 r.

Prawo do zabrania dziecka na czas ograniczony w inne miejsce aniżeli miejsce jego stałego pobytu (art. 5 lit. b Konwencji dotyczącej cywilnych aspektów uprowadzenia dziecka za granicę sporządzonej w Hadze w dniu 25 października 1980 r. – Dz. U. z 1995 r. Nr 108, poz. 528) nie podlega ochronie, jeżeli zabranie dziecka byłoby szkodliwe dla jego dobra.

I CKN 761/2000 – postanowienie z dnia 9 sierpnia 2000 r.

Stosownie do art. 981 k.p.c. dłużnik wezwany do spełnienia świadczenia przez komornika, w trybie art. 923 k.p.c., ma możliwość zapobieżenia sprzedaży licytacyjnej tylko do zamknięcia przetargu. Jest to końcowy termin, w którym dłużnik może przez zapłatę długu i kosztów postępowania spowodować umorzenie egzekucji z nieruchomości.

IV CKN 1026/2000 – postanowienie z dnia 10 sierpnia 2000 r.

Dniem doręczenia zastępczego jest dzień, w którym bezskutecznie upłynął 7-dniowy termin odbioru pisma sądowego prawidłowo złożonego w pocztowej placówce oddawczej, a nie dzień późniejszego faktycznego wydania go w tej placówce adresatowi, z naruszeniem przepisów rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 17 czerwca 1999 r. (Dz. U. Nr 62, poz. 697).

II CZ 57/2000 – postanowienie z dnia 17 sierpnia 2000 r.

Błędne wezwanie adwokata (radcy prawnego) do uiszczenia opłaty sądowej – wbrew unormowaniu przyjętemu w art. 17 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych – nie usuwa działania tego przepisu i nie niweczy przyjętego w nim skutku prawnego w postaci zwrotu pisma procesowego lub odrzucenia środka zaskarżenia.

II CKN 888/2000 – postanowienie z dnia 17 sierpnia 2000 r.

Mocodawca nie może w zażaleniu na postanowienie o umorzeniu postępowania skutecznie odwołać na podstawie art. 93 k.p.c. oświadczeń pełnomocnika złożonych w ugodzie sądowej.

II CKN 894/2000 – postanowienie z dnia 17 sierpnia 2000 r.

Podpis mocodawcy na pełnomocnictwie procesowym, nie musi być czytelny.

PYTANIE PRAWNE DO IZBY KARNEJ

I KZP 43/2000 Pytanie prawne Sądu Okręgowego w Opolu przedstawione do rozpoznania przez skład 3 sędziów Sądu Najwyższego:

„Czy zawarty w przepisie art. 278 § 5 k.k. zwrot „stosuje się odpowiednio” należy rozumieć w ten sposób, że powyższy przepis ma zastosowanie jedynie do kradzieży energii o ustalonej wartości powyżej 250 zł?”

UCHWAŁY IZBY KARNEJ

I KZP 4/2000 - z dnia 9 października 2000 r. w składzie Całej Izby na pytanie prawne składu 7 sędziów Sądu Najwyższego:

Postanowienie sądu, wydane na podstawie art. 306 § 2 k.p.k., utrzymujące w mocy postanowienie prokuratora o umorzeniu postępowania przygotowawczego przeciwko osobie nie jest orzeczeniem kończącym postępowanie sądowe, a zatem nie przysługuje od niego kasacja w trybie określonym w art. 521 k.p.k.

I KZP 37/2000 - z dnia 9 października 2000 r. w składzie Całej Izby na pytanie prawne składu 7 sędziów Sądu Najwyższego:

Kasację od wyroku oddała się postanowieniem (art. 93 § 1 k.p.k.).

I KZP 24/2000 - z dnia 25 października 2000 r. w składzie 3 sędziów na pytanie prawne Sądu Okręgowego w Poznaniu:

1. W postępowaniu sądowym w sprawie udzielenia zezwolenia na dobrowolne poddanie się odpowiedzialności (art. 148 § 1 k.k.s.) dopuszczalne jest przekazanie (zwrot) sprawy finansowemu organowi dochodzenia w celu uzupełnienia istotnych braków postępowania przygotowawczego (art. 345 § 1 k.p.k. w zw. z art. 113 § 1 k.k.s.)

2. Przesłanki określone w art. 17 § 1 pkt 1-3 k.k.s. są materialnoprawnymi warunkami udzielenia zezwolenia na dobrowolne poddanie się odpowiedzialności.

I KZP 28/2000 - z dnia 25 października 2000 r. w składzie 3 sędziów na pytanie prawne Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie:

Unormowanie zawarte w art. 89 § 1 k.k. nie daje podstaw do orzeczenia wyrokiem łącznym kary pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania w sytuacji, gdy łączeniu podlegają wyłącznie kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem ich wykonania.

I KZP 29/2000 - z dnia 25 października 2000 r. w składzie 3 sędziów na pytanie prawne Sądu Okręgowego w Poznaniu:

Zasady orzekania i granice kary łącznej pozbawienia wolności i ograniczenia wolności za przestępstwa skarbowe (art. 22 § 1 pkt 2 i 3 k.k.s. w zw. z art. 39 k.k.s.) i inne przestępstwa (art. 32 pkt 2 i 3 k.k. w zw. z art. 86 § 1 k.k.) są identyczne, co przemawia za dopuszczalnością łączenia kar tego rodzaju w przypadku zbiegu przestępstw obu tych kategorii, natomiast odmienne uregulowanie jedynie granic kary łącznej grzywny na gruncie kodeksu karnego i kodeksu karnego skarbowego nie stoi na przeszkodzie orzeczeniu kary łącznej grzywny w przypadku skazania za przestępstwo skarbowe i inne przestępstwo, z tym że granice kary tego rodzaju będzie wówczas wyznaczał przepis art. 39 k.k.s.

I KZP 30/2000 - z dnia 25 października 2000 r. w składzie 3 sędziów na pytanie prawne Sądu Okręgowego w Poznaniu:

1. Art. 2 ust. 1 Europejskiej Konwencji o Ekstradycji, sporządzonej w Paryżu dnia 13 grudnia 1957 r., a ratyfikowanej przez Polskę dnia 30 kwietnia 1993 r. (Dz. U. z 1994 r. Nr 70, poz. 307), nie formułuje autonomicznego pojęcia zagrożenia karą. W konsekwencji, ilekroć Rzeczpospolita Polska jest stroną wzywającą lub stroną wezwaną organ postępowania powinien ocenić zagrożenie karą za przestępstwo będące podstawą ewentualnego wydania według reguł obowiązujących w prawie krajowym, to znaczy biorąc za punkt odniesienia ustawowe granice sankcji przewidziane za dane przestępstwo w części szczególnej Kodeksu karnego lub w innej ustawie zawierającej przepisy karne.

2. Przewidziane w art. 14 ust. 3 in fine Europejskiej Konwencji o Ekstradycji odstępstwo od zasady specjalności podlega interpretacji ścieśniającej, co oznacza, iż osoba wydana nie może być sądzona lub skazana, jeśli przy zmienionej kwalifikacji prawnej strona wezwana nie byłaby zobowiązana do wydania tej osoby z uwagi na treść art. 2 ust. 1 tejże Konwencji.

ORZECZENIA TEZOWANE IZBY KARNEJ

V KKN 208/2000 – wyrok z dnia 9 sierpnia 2000 r.

Zaprzeczenie posiadaniu dokumentu i przetrzymywanie go oraz niewydanie go, mimo żądania osobie uprawnionej, może stanowić ukrywanie dokumentu w rozumieniu art. 276 k.k.

III KKN 287/2000 – wyrok z dnia 10 sierpnia 2000 r.

1. Naruszenie art. 70 § 1 pkt 2 i § 2 k.p.k. z 1969 r. (analogicznie: art. 79 § 1 pkt 3 i § 3 k.p.k.) ma miejsce nie tylko wówczas, gdy rozprawa przeprowadzona została bez udziału obrońcy, pomimo iż sąd powziął wątpliwość co do poczytalności oskarżonego, ale także wtedy, gdy w świetle materiałów zgromadzonych w sprawie powinien być taką wątpliwość powziąć.

2. Wypadek określony w art. 439 k.p.k., w zw. z art. 536 k.p.k., zachodzi zarówno wówczas, gdy uchybienia wymienionego w art. 439 § 1 k.p.k. dopuścił się sąd odwoławczy, jak i wówczas, gdy sąd ten, wbrew nakazowi wynikającemu z tego przepisu, nie uchylił orzeczenia sądu pierwszej instancji dotkniętego takim uchybieniem.

V KKN 259/2000 – wyrok z dnia 30 sierpnia 2000 r.

W postępowaniu karnym przeciwko oskarżonemu o popełnienie przestępstwa określonego w art. 209 § 1 k.k. Zakład Ubezpieczeń Społecznych, jako podmiot wypłacający uprawnionemu świadczenia z funduszu alimentacyjnego, nie jest „zakładem ubezpieczeń”, który na podstawie art. 49 § 3 k.p.k. uważa się za pokrzywdzonego.

V KKN 267/2000 – wyrok z dnia 30 sierpnia 2000 r.

Ustawowe znamię, stanowiące skutek przestępstwa oszustwa, określonego w art. 286 § 1 k.k., wypełnione zostaje wtedy, gdy sprawca, działając w sposób opisany w tym przepisie, doprowadza inną osobę do rozporządzenia mieniem, które jest niekorzystne z punktu widzenia interesów tej osoby lub innej osoby pokrzywdzonej. Powstanie szkody w mieniu nie jest koniecznym warunkiem do przyjęcia, że doszło do tak pojmowanego niekorzystnego rozporządzenia.

III KKN 337/2000 – postanowienie z dnia 6 września 2000 r.

1. Postępowanie karne mające za przedmiot kwestię obniżenia kary na podstawie art. 4 § 2 k.k. powinno toczyć się na podstawie przepisów kodeksu postępowania karnego.

2. Przez ustawowe zagrożenie karą rozumieć należy zagrożenie przewidziane w sankcji przepisu określającego dany typ przestępstwa. Jest ono zatem związane z danym typem przestępstwa, który figuruje w katalogu przestępstw (część szczególna ustawy karnej), wszystkie zatem modyfikacje kary, tak w górnym, jak i dolnym progu zagrożenia, zarówno zaostrzające, jak i łagodzące jej wymiar, nie zmieniają ustawowego zagrożenia, które jest niezmiennie w ramach przyjętej w ustawie typizacji przestępstw.

I KZP 23/2000 – postanowienie z dnia 7 września 2000 r.

Przepis art. 51 k.k.w. nie ma zastosowania do nie wykonanej kary grzywny, orzeczonej prawomocnie przed dniem wejścia w życie kodeksu karnego z 1997 r.

I KZP 26/2000 – postanowienie z dnia 7 września 2000 r.

Przepisy art. 44 ustawy o zawodzie lekarza i art. 24 ustawy o zawodach pielęgniarki i położnej mają charakter przepisów szczególnych i nadal obowiązują, gdyż art. 3 § 1 przepisów wprowadzających kodeks karny, statujący, że „z dniem wejścia w życie kodeksu karnego tracą moc przepisy dotyczące przedmiotów w tym kodeksie unormowanych, chyba że przepisy tej ustawy stanowią inaczej”, nie może odnosić się do nich. Nie pozostają one bowiem w bezpośredniej „konkurencji” z „przedmiotem unormowanym w kodeksie karnym”, lecz mają szerszy charakter, na co wskazuje po pierwsze, użycie w nich określenia „ochrona prawna”, a nie „prawokarna”, a po wtóre, nie regulują one odpowiedzialności karnej sprawcy (będącej domeną kodeksu karnego), lecz regulują uprawnienia oznaczonych osób (których naruszenie ma dopiero określony wpływ na zakres odpowiedzialności karnej innych osób – sprawców przestępstwa).

ORZECZENIA TEZOWANE IZBY WOJSKOWEJ

WZ 27/2000 – postanowienie z dnia 21 lipca 2000 r.

Właściwość miejscową sądu wojskowego w sprawie oskarżonego, który został zwolniony z czynnej służby wojskowej przed wszczęciem przeciwko niemu postępowania karnego, określa się na podstawie przepisów Działu II kodeksu postępowania karnego (art. 31-32), gdyż ani przepisy Działu XV tego kodeksu, określające postępowanie karne w sprawach podlegających orzecznictwu sądów wojskowych, ani art. 12 przepisów wprowadzających kodeks postępowania karnego nie stanowią w tym przedmiocie inaczej.

WKN 16/2000 – wyrok z dnia 3 sierpnia 2000 r.

Sąd jest związany treścią wniosku prokuratora złożonego w trybie określonym w art. 335 § 1 k.p.k. w tym sensie, że potrzeba dokonania jakiegokolwiek zmiany jego treści musi powodować rozpoznanie sprawy na zasadach ogólnych (art. 343 § 5 k.p.k.).

WZ 34/2000 – postanowienie z dnia 23 sierpnia 2000 r.

W sprawie o odszkodowanie za niesłuszne skazanie przez sąd wojskowy osoby cywilnej za popełnienie przestępstwa szpiegostwa określonego w art. 124 § 1 lub § 2 k.k. z 1969 r., mimo ustania właściwości rzeczowej sądów wojskowych w sprawach o to przestępstwo, orzeka nadal sąd wojskowy (wojskowy sąd okręgowy – art. 554 § 1 i 2 w zw. z art. 654 § 5 k.p.k.).

WKN 23/2000 – postanowienie z dnia 28 sierpnia 2000 r.

Mimo skazania żołnierza zawodowego wyłącznie na karę pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania, w razie wniesienia kasacji na jego korzyść, celowe może być wstrzymanie wykonania wyroku (art. 532 § 1 k.p.k.), gdyż prawomocne skazanie na taką karę stanowi przesłankę zwolnienia z zawodowej służby wojskowej (art. 76 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 20 czerwca 1970 r. o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych – jedn. tekst: Dz. U. z 1997 r. Nr 10, poz. 55 ze zm.).

WKN 25/2000 – postanowienie z dnia 12 września 2000 r.

Art. 126 § 1 k.p.k. nie może mieć zastosowania do prokuratora, który z własnej winy lub z winy personelu prokuratury nie złożył we właściwym terminie środka odwoławczego tak, jak z tego powodu uprzednio nie mógł mieć zastosowania do prokuratora art. 111 § 1 k.p.k. z 1969 r. (por. uchwałę SN z dnia 19 grudnia 1973 r., VI KZP 44/73 – OSNKW 1974 r., z. 4, poz. 59).

WZ 30/2000 – postanowienie z dnia 19 września 2000 r.

Postanowienie uzupełniające orzeczenie kończące postępowanie w sprawie rozstrzygnięciem w przedmiocie kosztów procesu (art. 626 § 2 k.p.k.), wojskowy sąd okręgowy wydaje w składzie trzech sędziów (art. 30 § 1 w zw. z art. 654 § 5 k.p.k.), gdyż ustawa w tym wypadku nie stanowi inaczej.

WZP 2/2000 – wyrok z dnia 21 września 2000 r.

1. Sprawy żołnierzy o przestępstwa oraz o wykroczenia popełnione w czynnej służbie wojskowej i podlegające orzecznictwu sądów wojskowych (art. 12 pkt 1 przepisów wpraw. k.p.k. i art. 674 § 1 pkt 1 k.p.k.) mogą być objęte jednym postępowaniem, prowadzonym wówczas na zasadach ogólnych przewidzianych dla spraw karnych (art. 682 k.p.k. w zw. z art. 674 § 2 k.p.k.).

2. Żołnierz, który popełnia jeden czyn wyczerpujący jednocześnie znamiona przestępstwa i znamiona wykroczenia, w sytuacji gdy nie można przyjąć, że zbieg przepisów ustawy karnej i ustawy o wykroczeniach jest pozorny, ponosi odpowiedzialność zarówno za przestępstwo, jak i za wykroczenie, z tym tylko, iż w myśl art. 10 k.w. w razie wymierzenia kar i środków karnych za przestępstwo i za wykroczenie, kara i środek karny wymierzony za wykroczenie nie podlegają wykonaniu. Powoływanie w podstawie prawnej skazania art. 10 k.w. nie znajduje jednak uzasadnienia, gdyż przepis ten określa jedynie negatywną przesłankę postępowania wykonawczego.